

Ps 94 – Op adem komen bij God
Votum/groet; Ps 97: 1, 2; gebed; WK 280: 1, 2, 4; lezen Ps 94 / Nah 1, 1-8; Ps 2 DNP; preek; Ps 94: 1-3; gebed + LB 997; wet; collecte; WK 226; zegen
Bergschenhoek 17.7.2022

Een wereld vol onrecht... dia

Een wereld vol onrecht. Het groeit ons boven het hoofd. Mensen die willens en wetens, in koelen bloede, anderen onderdrukken, opjagen, vermoorden, verkrachten, misbruiken. De mensen met macht en middelen saboteren samenlevingen, vernielen het leven van weerloze en onschuldige mensen. We zien het onrecht van landen die een oorlog beginnen, zoals Rusland dat doet met Oekraïne. Het onrecht dat China de Oeigoeren aan doet, waar Assad zich in Syrië aan schuldig maakte, de taliban, IS, het sekstoerisme, de mensensmokkel en de drugskartels, de vieze politieke spelletjes. Het is overal. Wie zich er schuldig aan maken komen er vaak nog mee weg ook.

Wat kun je doen? Bar weinig. Het gebeurt voor je ogen en je voelt je machteloos. Is er helemaal niks dat je kunt doen? Psalm 94 wijst een weg: je kunt bidden. En bidden is niet niks. Je kunt bidden om wraak. *God van vergelding, verschijn in luister!* En zo op adem komen bij God – oog in oog met onrecht.

Deze wereld kan niet zonder wraak dia

Dat klinkt raar. Deze wereld kan niet zonder wraak. Bij wraak denk je aan mensen die zich laten leiden door rancune en wraakzucht. Wat hen is aangedaan willen ze de ander betaald zetten. Vaak net even harder dan je zelf bent geraakt. Je hebt de eerwraak in sommige culturen. De bloedwraak van de maffia. Die kant willen we toch niet op met elkaar. Hoezo, deze wereld kan niet zonder wraak?

En als wraak dan ook nog aan God wordt toegeschreven. Zoals in Psalm 94: *God van vergelding* – God van wraak staat daar – *verschijn in luister*. En Nahum 1: *De HEER is een wrekende God, een woedende wreker*. Dat roept het beeld op van een harde en gewelddadige God. Zo werd er vroeger tegen God aangekeken, maar vandaag de dag kan dat toch niet meer? Als God zo is, dan kun je maar beter een heel eind uit zijn buurt blijven.

Dat is goed te begrijpen. Wraak heeft bij ons een negatieve klank. Maar in de Bijbel is dat anders. Ja, wraakzucht van mensen wordt afgewezen, laat je daardoor niet leiden. Maar

wraak op zichzelf – daar is niks mis mee. Wraak als vergelding van kwaad. Het kwaad op een eerlijke manier straffen. Misdadigers oppakken en voor de rechter brengen. Psalm 94 noemt ze bij naam: de *hoogmoedigen*, de *wettelozen* en de *onrechtvaardigen*. Zij mogen niet weg komen met hun misdaden. Er moet vergelding zijn, wraak.

En daarom kan deze wereld niet zonder wraak. Anders zouden misdadigers en onrechtplegers ongestoord hun gang kunnen gaan. Niemand die hen ook maar iets in de weg kan leggen. Het recht van de sterkste zou overal bestaan. De aarde zou onleefbaar worden. Onrecht moet worden gestopt. Of, in de woorden van de Bijbel: vergolden, gewroken. In de tijd van de Bijbel was dat al zo. En nu nog steeds. Eerlijke en onafhankelijke rechtsspraak is nodig om kwaad te vergelden, om misdadigers en criminelen te straffen. In Den Haag is een vredestribunaal dat oorlogsmisdadigers berecht. En dat is maar goed ook. Deze wereld kan niet zonder wraak.

Gelukkig is God een God van wraak **dia**

Maar wraak in handen van mensen is kan erg verkeerd aflopen. Soms zijn er gerechtelijke dwalingen, hoe serieus rechters en officieren van justitie hun werk ook willen doen. Soms nemen mensen het recht in eigen handen. Dan wordt het pas echt eng. Er komt een volksgericht en mensen worden zonder vorm van proces opgepakt, aan de schandpaal genageld, of zelfs vermoord. Wraak brengt het ergste in mensen naar boven.

En daarom staat in de Bijbel als een paal boven water: alleen in handen van God is wraak veilig. Hij mag het kwaad wreken. Hij alleen kan dat goed en eerlijk doen. God is de rechtvaardige Rechter over heel deze aarde. Hij heeft het goede met mensen voor. Daarom duldt Hij het kwaad niet. Het moet weg. God zal zich wreken op hen die onrecht plegen. Ik zou haast zeggen: Hij is het aan zijn stand verplicht. Psalm 94 noemt God 'God van vergelding', God van wraak. Dat is best sterk. Zoals je God ook kunt noemen God van liefde, God van trouw. Dus ook: God van wraak. Wraak hoort bij God, net als liefde en trouw dat doen. Je kunt zelfs zeggen: Gods wraak is een uiting van zijn trouw aan de wereld en zijn liefde voor mensen.

God wreekt zich op zijn tegenstanders, staat in Nahum 1. Gelukkig maar. Een beetje context bij Nahum. Dan snap je beter de boodschap. In Nahums tijd zijn de Assyriërs aan de macht. Ze maken rooftochten door de landen van het Midden-Oosten, plunderen de steden en deporteren de bevolking. Angst leeft overal, ook in Jeruzalem. In die situatie komt Nahum met zijn profetie. God is een woedende wreker. Hij wreekt zich op zijn tegenstanders. Die Assyriërs, onverslaanbaar zijn ze, ongestoord kunnen ze hun gang gaan. Maar God zal zich op

hen wreken, hun kwaad wordt gestopt. Hoor je? Goed nieuws voor Jeruzalem. Hou moed, mensen: God is de wreker van het kwaad. Dat zal jullie veiligheid betekenen, jullie redding. In de wraak van God kun je schuilen tegen het onrecht en het kwaad.

In Nahum 1 wordt die verbinding dan ook gelegd: Gods wraak zorgt voor veiligheid. *De HEER is goed, een vesting in tijden van nood, Hij kent wie bij Hem schuilen, maar zijn vijanden jaagt Hij het duister in.* En Psalm 94 komt hier op uit: *De HEER is mijn burcht geworden, mijn God is de rots waarbij ik schuil.* Zo staan de zaken in de Bijbel: Gelukkig is God een God van wraak!

Bid maar om wraak **dia**

Dus bid maar om wraak. *God van vergelding, verschijn in luister.* God, straf wie zich schuldig maken aan onrecht en geweld. Laat hen er niet mee weggkomen. Laat hen uw woede voelen.

Maar toch blijft het wringen, vind je niet? Zou jij zo'n Psalm 94 in de mond nemen? Ik legde mijn eigen gebeden ernaast. Bidden om wraak? Niet of nauwelijks. Ik bid in zachtere termen: laat het ophouden, grijp in, wees nabij. En heeft Jezus niet gezegd: *'Heb je vijanden lief en bid voor wie je vervolgen; alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van jullie Vader in de hemel'*¹. Dat lijkt nogal iets anders te zijn dan bidden om wraak. *'Laat je niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede'*, zegt Paulus².

Goede vragen om te stellen. Maar misschien zijn veel van onze gebeden te lief. Te diplomatiek. Prima om te bidden om nabijheid, hulp, ingrijpen van God. Maar de gebeden in het Oude Testament zijn vaak veel robuuster dan die van ons. Recht voor de raap. Ze houden zich niet in. God, straf de boosdoeners. *'Kiest u de kant van de verdorven rechters, die onheil stichten in naam van de wet?'*, kun je lezen aan het eind van Psalm 94. Niet bepaald diplomatiek. Dat kunt u toch niet toestaan, God, dat het er zo aan toe gaat in deze wereld, uw wereld!

Oké, maar Jezus dan? Hij koost niet voor de wraak, maar voor de liefde. Zelfs voor wie Hem aan het kruis nagelden. *'Vader, vergeef hen, want zij weten niet wat zij doen'*³. Al het kwaad van mensen liet Jezus over zich heen komen. Hoe kun je dat verbinden met God die een woedende wreker is? Ja, ik snap dat. Maar kijk goed naar dat kruis op Golgotha. Wat gebeurt

¹ Matt. 5, 44-45

² Rom. 12, 21

³ Luk. 23, 34

daar? Ja, God biedt alle mensen wereldwijd zijn liefde aan. Geloof in Jezus en je wordt gered. Wie je ook bent, hoe je leven ook is geweest. Maar tegelijk betekent het kruis op Golgotha de meest duidelijke veroordeling van het kwaad die er is. De genadeslag voor alle onrecht. Golgotha als laatste waarschuwing: Als jij nu doorgaat met je onrecht en geweld, dan zul je God op je weg vinden. *'Bewijs eer aan Gods Zoon, anders ontvlamt zijn woede, en uw weg loopt dood'*⁴ – staat in Psalm 2. Bidden om wraak? Ja, dat kan, dat mag, dat moet. Juist na Golgotha!

En wees zo bewogen met de wereld **dia**

Lieve mensen, dus ja, deze wereld kan niet zonder wraak. Deze wereld verdient jouw en mijn intense gebed om de wraak van God. Dat is geen rancune of wraakzucht. Het betekent niet je vijanden het ergste toewensen. Het betekent eerder bidden vanuit een soort heilige woede over de manier waarop de ene mens het leven van de andere in de vernieling helpt. Steek in ons uw woede aan...

Het betekent ook dat je niet wilt wennen aan het kwaad en het onrecht dat er is. Dat gaat zo makkelijk. Als een oorlog vers is, pas begonnen, ja, dan houdt het je bezig en geef je het een plek in je gebeden. Maar als het langer duurt, het wordt normaal, dan neemt het af. Misschien word je er zelfs onverschillig onder. Meer van hetzelfde... Bidden om wraak betekent dat je zegt: ik wil het blijven zien en ik wil blijven roepen naar God, ik leg me er niet bij neer.

Dat hoort bij christen zijn. Je terugtrekken in je eigen veilige bubbel kan er niet bij zijn. Wij staan midden in de wereld. Dus, we springen in de bres voor weerloze en onschuldige mensen. We bidden *voor* hen, we bidden *met* hen en we bidden *in plaats van* hen als zij niet meer kunnen of willen bidden. Bidden om wraak is altijd bidden uit bewogenheid. God, kijk toch, *'zij doden weduwen en wezen, ze brengen vreemdelingen om'*, kun je lezen in Psalm 94. Wie bidt om wraak, komt op voor zijn medemens in nood.

Terug naar het begin. Overal is onrecht. Overal worden misdaden begaan tegen de mensheid, overal wordt het recht met voeten getreden. Het groeit ons boven het hoofd. Machteloos kijken we toe. Je kunt maar bitter weinig doen. Maar je kunt us wel bidden. Die heilige woede in je laten aansteken. En dan roepen naar God, die trouw is aan zijn schepping, aan de mensen die Hij heeft gemaakt. We bidden, omdat we bewogen zijn met de wereld om ons heen. *God van vergelding, verschijn in luister.* Ben je echt bewogen met

⁴ Ps. 2, 12

jouw medemens, gaat jou aan het hart wat hij moet ondergaan aan onrecht? Bid dan om wraak, want echte bewogenheid kan niet zonder bidden om wraak.

Slot dia

Op adem komen bij God – oog in oog met onrecht. Dat doe je als je bidt om Gods wraak. Hè gelukkig, zeg je daarmee, God ziet het onrecht, Hij zal de mensen niet ongestoord hun gang laten gaan, Hij zal misdadigers straffen en Hij zal de wereld herstellen.

Maar het blijft moeilijk misschien. Je moet een drempel over. Je bent het niet zo gewend. Heel begrijpelijk. Ik wil jullie helpen. Ga er eens voor zitten thuis, vandaag, van de week. Probeer te bedenken: waar is onrecht in de wereld, wie maakt zich eraan schuldig? Formuleer dan je eigen gebed om wraak. Gebruik daar bijvoorbeeld Psalm 94 bij. En bid je gebed tot God.

Amen

Extra: Psalm 94 als gebed om wraak

God van vergelding, HEER, God van vergelding, verschijn in luister. Verhef u, rechter van de aarde, geef de hoogmoedigen hun loon.

Hoe lang nog zullen de wettelozen, HEER, hoe lang nog zullen de wettelozen juichen, De onrechtvaardigen het hoogste woord voeren en trotse taal uitslaan?

Zij vertrappen mensen, HEER, onderdrukken uw kostbare schepselen, zij doden weduwen en wezen, brengen vreemdelingen om. Ze vermoorden onschuldigen. Ze beginnen oorlogen, omdat ze uit zijn op macht en gaan daarbij over lijken. Ze sturen weerloze mensen de zee op. Ze verdienen geld aan mensen die snakken naar een beter leven. Ze maken kinderen tot seks-slaven. Ze vernielen het leven van miljoenen.

De HEER ziet het niet, zeggen ze, God merkt toch niets.

Kom tot inzicht, onverstandigen. Dwazen, worden jullie ooit wijs? God heeft het oor geplant – zou Hij niet horen? Het oog gevormd – zou Hij niet zien?

Hij die de volken onderricht geeft en de mens kennis schenkt – zou Hij niet straffen?

De HEER kent de mensen, niet meer dan lucht zijn hun gedachten.

Kiest u de kant van corrupte machthebbers, die onheil stichten in naam van de wet? Ze spannen samen tegen kwetsbare mensen en veroordelen onschuldigen tot de dood.

HEER, u bent onze burcht geworden, U bent de God bij wie wij schuilen. U geeft de schuldigen het loon dat zij verdienen, om hun onrecht brengt u hen tot zwijgen,

De HEER, onze god, brengt hen voorgoed tot zwijgen.

God van vergelding, HEER, God van vergelding, verschijn in luister. Verhef u, rechter van de aarde, geef de hoogmoedigen hun loon.